

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 2000-2001

23 FEVRIER 2001

PROJET D'ORDONNANCE portant assentiment au :

**Protocole facultatif à la Convention sur
l'élimination de toutes les formes de
discrimination à l'égard des femmes,
adopté à New York le 6 octobre 1999**

Exposé des motifs

Le Protocole facultatif se rapportant à la Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes a été approuvé par l'Assemblée générale des Nations Unies dans sa résolution 54/4 du 6 octobre 1999 et signé à New York par la Belgique le 10 décembre 1999.

Le Protocole facultatif entrera en vigueur trois mois après le dépôt du dixième instrument de ratification ou d'adhésion.

Ce Protocole facultatif constitue un instrument juridique international additionnel à la Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes qui contribue au renforcement de la protection des droits fondamentaux des femmes.

La Belgique a ratifié le 10 juillet 1985 la Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes qui est entrée en vigueur en 1981. Cette Convention définit la discrimination à l'égard des femmes et dresse la liste des mesures que les Etats contractants sont priés de prendre, aussi bien dans la sphère publique que privée, pour mettre un terme à cette discrimination. Elle couvre une grande variété de domaines dont l'emploi,

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 2000-2001

23 FEBRUARI 2001

ONTWERP VAN ORDONNANTIE houdende instemming met :

**het Facultatief Protocol bij het Verdrag
inzake de uitbanning van alle vormen
van discriminatie van de vrouw,
aangenomen te New York op 6 oktober 1999**

Memorie van toelichting

Het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen werd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties bij resolutie 54/4 d.d. 6 oktober 1999 goedgekeurd en door België ondertekend te New York op 10 december 1999.

Het Facultatief Protocol treedt in werking drie maanden na de neerlegging van de tiende akte van bekrachtiging of toetreding.

Het Facultatief Protocol is een aanvullend internationaal rechtsinstrument bij het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen en draagt bij tot een betere bescherming van de fundamentele rechten van de vrouw.

Op 10 juli 1985 bekrachtigde België het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, dat in werking trad in 1981. Dit Verdrag bevat een omschrijving van de discriminatie van vrouwen en een lijst van maatregelen die de Verdragsluitende Staten worden verzocht te nemen in de publieke en private sfeer teneinde een einde te maken aan de discriminatie. Het Verdrag behelst velerlei gebieden, met name werkgelegenheid,

l'éducation, le droit de vote, la législation sur la nationalité, les droits relatifs au mariage et au divorce, les soins de santé et l'égalité devant le loi.

La Convention a créé un «Comité pour l'élimination de la discrimination à l'égard des femmes» qui exerce un contrôle international et indépendant sur les engagements souscrits par les Etats membres dans le cadre de la Convention. Ce contrôle s'opère par l'examen à des périodes fixes des rapports internationaux que les Etats parties lui soumettent au sujet des mesures prises sur le plan interne en application des dispositions de la Convention.

Le Protocole crée un mécanisme qui permettra au «Comité» et ce dans le cadre des Etats parties au Protocole:

- de recevoir, de la part d'individus et de groupes d'individus, des communications concernant des violations spécifiques de la Convention (la procédure de communication est détaillée aux articles 1 à 7 du Protocole), et
- d'entreprendre des enquêtes sur les violations spécifiques ou graves de la Convention qui auront été portées à l'attention du Comité (la procédure d'enquête est détaillée aux articles 8 et 9 du Protocole).

Les mécanismes de contrôle insérés dans la Convention s'étant révélés inefficaces, ce Protocole revêt une importance primordiale car il permettra un meilleur respect des droits de la femme prévus dans la Convention.

En soi, le Protocole ne comporte pas de dispositions relatives aux compétences des Communautés et des Régions. Or, le texte du traité de base présente manifestement un caractère mixte (entre autres en raison de la référence à l'emploi et à la politique de santé), ce qui fait, qu'en vertu du principe que «l'accessoire suit le principal», le caractère mixte doit également être reconnu au Protocole facultatif, aussi bien à l'égard des Régions et Communautés qu'à celui de la Commission communautaire commune.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Finances, du Budget, de la Fonction Publique et des Relations extérieures,

Guy VANHENGEL

opleiding, stemrecht, nationaliteitswetgeving, de rechten inzake huwelijk en echtscheiding, gezondheidszorg en gelijkheid voor de wet.

Bij het Verdrag werd een « Commissie voor de uitbanning van discriminatie van vrouwen » opgericht, die een onafhankelijke en internationale controle uitoefent op de door de Lidstaten in het kader van het Verdrag aangegane verbintenissen. Deze controle wordt uitgeoefend middels het bestuderen, op vaste tijdstippen, van de door de Staten, die Partij zijn bij het Verdrag, aan de Commissie voorgelegde verslagen betreffende de interne maatregelen genomen in toepassing van het Verdrag.

Het Protocol voorziet in een werkwijze om de «Commissie» ten aanzien van de Staten die Partij zijn bij het Protocol in staat te stellen:

- door individuele personen of groepen van personen in het bezit te worden gesteld van kennisgevingen betreffende specifieke schendingen van het Verdrag (de kennisgevingsprocedure wordt nader toegelicht in de artikelen 1 tot 7 van het Protocol), en
- een onderzoek in te stellen naar specifieke of ernstige schendingen van het Verdrag die door de Commissie onder de aandacht werden gebracht (de onderzoeksprocedure wordt nader toegelicht in de artikelen 8 en 9 van het Protocol).

Aangezien de met het oog op de controle in het Verdrag vastgelegde werkwijzen ontoereikend bleken, is het Protocol van het allergrootste belang omdat het een betere eerbiediging van de in het Verdrag bedoelde rechten van de vrouw mogelijk maakt.

Op zich zijn in het Protocol geen bepalingen opgenomen die de bevoegdheden van de Gemeenschappen en de Gewesten betreffen. Wel is de oorspronkelijke verdragstekst duidelijk gemengd (o.a. omwille van de referentie naar werkgelegenheid en gezondheidszorg), zodat, op basis van het principe dat «de bijzaak de hoofdzaak volgt», het Facultatief eveneens gemengd is en dit zowel ten aanzien van de Gewesten als van de Gemeenschappen en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen,

Guy VANHENGEL

**AVANT-PROJET D'ORDONNANCE
SOU MIS A L'AVIS
DU CONSEIL D'ETAT**

**AVANT-PROJET D'ORDONNANCE
portant assentiment au :**

**Protocole facultatif à la Convention sur
l'élimination de toutes les formes de
discrimination à l'égard des femmes,
adopté à New York le 6 octobre 1999**

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition du Membre du Gouvernement de la Région de
Bruxelles-Capitale, compétent pour les Relations extérieures,

Après délibération,

ARRETE:

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des
Relations extérieures est chargé de présenter, au nom du Gouvernement
de la Région de Bruxelles-Capitale, le projet d'ordonnance dont la teneur
suit:

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la
Constitution.

Article 2

Le Protocole facultatif à la Convention sur l'élimination de toutes les
formes de discrimination à l'égard des femmes, adopté à New York le 6
octobre 1999, sortira, en ce qui concerne la Région de Bruxelles-Capitale,
son plein et entier effet.

Bruxelles, le

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-
Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire,
des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche
scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction Publique et des
Relations extérieures,

Guy VANHENGEL

**VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE
ONDERWORPEN AAN HET ADVIES
VAN DE RAAD VAN STATE**

**VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE
houdende instemming met :**

**het Facultatief Protocol bij het Verdrag
inzake de uitbanning van alle vormen
van discriminatie van de vrouw,
aangenomen te New York op 6 oktober 1999**

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op de voordracht van het Lid van de Brusselse Hoofdstedelijke
Regering, bevoegd voor Externe Betrekkingen,

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe
Betrekkingen wordt gelast, in naam van de Brusselse Hoofdstedelijke
Regering, bij de Brusselse Hoofdstedelijke Raad het ontwerp van ordon-
nantie in te dienen waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid, bedoeld in artikel 39 van
de Grondwet.

Artikel 2

Het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de uitbanning van alle
vormen van discriminatie van de vrouw, aangenomen te New York op
6 oktober 1999, zal, wat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft, vol-
komen uitwerking hebben.

Brussel,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en
Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe
Betrekkingen,

Guy VANHENGEL

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le Conseil d'Etat, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures de la Région de Bruxelles-Capitale, le 16 janvier 2001, d'une demande d'avis sur un avant-projet d'ordonnance «portant assentiment au Protocole facultatif à la Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes, adopté à New York le 6 octobre 1999», a donné le 31 janvier 2001 l'avis suivant:

Le projet n'appelle aucune observation.

La chambre était composée de

Messieurs	J.-J. STRYCKMANS,	premier président,
	Y. KREINS,	conseillers d'Etat,
	P. QUERTAINMONT,	
	F. DELPEREE,	assesseurs de la section
	J. van COMPERNOLLE,	de législation,
Madame	J. GIELISSEN,	greffier assumé.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. P. BROUWERS, référendaire.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

Le Greffier,
J. GIELISSEN

Le Premier Président,
J.-J. STRYCKMANS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 16 januari 2001 door de Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van ordonnantie «houdende instemming met het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van de vrouw, aangenomen te New York op 6 oktober 1999», heeft op 31 januari 2001 het volgende advies gegeven:

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De Kamer was samengesteld uit

De heren	J.-J. STRYCKMANS,	eerste voorzitter,
	Y. KREINS,	staatsraden,
	P. QUERTAINMONT,	
	F. DELPEREE,	assessoren van de
	J. van COMPERNOLLE,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	J. GIELISSEN,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer J. REGNIER, eerste auditeur-afdelingshoofd. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer P. BROUWERS, referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J.-J. STRYCKMANS.

De Griffier,
J. GIELISSEN

De Eerste Voorzitter,
J.-J. STRYCKMANS

**PROJET D'ORDONNANCE
portant assentiment au :**

**Protocole facultatif à la Convention sur
l'élimination de toutes les formes de
discrimination à l'égard des femmes,
adopté à New York le 6 octobre 1999**

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition du Membre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, compétent pour les Relations extérieures,

Après délibération,

ARRETE:

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures est chargé de présenter, au nom du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, le projet d'ordonnance dont la teneur suit:

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Le Protocole facultatif à la Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes, adopté à New York le 6 octobre 1999, sortira, en ce qui concerne la Région de Bruxelles-Capitale, son plein et entier effet. (*)

Bruxelles, le 30 novembre 2000.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Finances, du Budget, de la Fonction Publique et des Relations extérieures,

Guy VANHENGEL

(*) Le texte intégral du Protocole peut être consulté au greffe du Conseil.

**ONTWERP VAN ORDONNANTIE
houdende instemming met :**

**het Facultatief Protocol bij het Verdrag
inzake de uitbanning van alle vormen
van discriminatie van de vrouw,
aangenomen te New York op 6 oktober 1999**

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op de voordracht van het Lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, bevoegd voor Externe Betrekkingen,

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen wordt gelast, in naam van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, bij de Brusselse Hoofdstedelijke Raad het ontwerp van ordonnantie in te dienen waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid, bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van de vrouw, aangenomen te New York op 6 oktober 1999, zal, wat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft, volkomen uitwerking hebben. (*)

Brussel, 30 november 2000.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen,

Guy VANHENGEL

(*) De volledige tekst van het Protocol kan op de griffie van de Raad geraadpleegd worden.

